

CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİ

MURAT İPEK'İN KÖŞE YAZISI

Hatırlayacağınız üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi'mizce içerisinde "Cumhurbaşkanlığı Sistemi" ni de getirecek olan 18 maddelik anayasa değişiklik paketi, CHP vekilleri tarafından bazen Ak partili vekilin ayağı ısırılarak bazen oy kabininde on dakika hayır oyu vermek için düşünülerek bazen de meclis mikrofonuna kendilerini kelepçeleyerek engellenmeye çalışılmış yine de 330 üzerinde kabul oyu alarak yasalaşmış ve onaylanması için Cumhurbaşkanımıza gönderilmişti.

Sayın Cumhurbaşkanımızın dün anayasa değişiklik paketini onaylamasıyla değişikliğin meclis ve cumhurbaşkanlığı aşaması tamamlanmış oldu. Bundan sonrası büyük olasılıkla 16 nisanda aziz milletimizin vereceği kararla sonuçlanmış olacak. Artık karar da söz de milletimizde.

Önceki yazılarımda gerek parlamenter sistemi gerekse başkanlık sisteminin ne olduğunu ya da ne olmadığını anlatmaya çalışmıştım bu yazımda ise getirilen sistemin ne olduğunu maddeler halinde açıklamaya çalışacağım. Evvela bu yeni sistemin adı Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olup yapılan değişikliklerin mevcut rejimle yani cumhuriyetin değiştirilmesi ile alakası yoktur değiştirilen rejim değil hükümet etme sistemidir.

TBMM tarafından kabul edilerek cumhurbaşkanımız tarafından onaylanan 18 maddeyi kısaca açıklamak istiyorum:

Madde 1: Yargı, "Bağımsız ve tarafsız" olacak.

Madde 2: Milletvekili sayısı 550'den 600'e çıkarılacak.

Madde 3: Seçilme yaşı 25'ten 18'e indirilecek.

Madde 4: TBMM seçimleri 4 yılda değil, 5 yılda bir yapılacak. Cumhurbaşkanı seçimleri de TBMM seçimleri gibi 5 yılda bir olacak ve seçmenler, iki seçim için aynı gün sandığa gidecek.

Madde 5: Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri yeniden düzenlendi.

Madde 6: TBMM, Meclis Araştırması, Genel Görüşme, Meclis Soruşturması ve Yazılı Soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanacak.

Madde 7: Cumhurbaşkanlığı sistemini getiriyor, böylelikle doğrudan halk tarafından seçilen ve siyasal bir kişilik olan cumhurbaşkanının, partisiyle ilişkisinin kesilmesine dair hüküm yürürlükten kaldırılacak.

Madde 8: Cumhurbaşkanı, "devlet başkanı" sıfatıyla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk milletinin birliğini temsil edecek, anayasanın uygulanmasını, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını sağlayacak.

Madde 9: Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla TBMM üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilecek.

Madde 10: "Cumhurbaşkanı yardımcılığı" gelecek. Cumhurbaşkanı seçildikten sonra bir veya daha fazla cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilecek.

Madde 11: TBMM, üye tam sayısının 5'te 3 çoğunluğu ile seçimlerin yenilenmesine karar verilebilecek. TBMM genel seçimi ile cumhurbaşkanı seçimi birlikte yapılacak. Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi halinde TBMM genel seçimi ile cumhurbaşkanı seçimi birlikte gerçekleştirilecek.

Madde 12: Cumhurbaşkanı gerekli hallerde olağanüstü hal (OHAL) ilan edebilecek.

Madde 13: Disiplin mahkemeleri dışında askeri mahkemeler kaldırılacak.

Madde 14: Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun adı, Hakimler ve Savcılar Kurulu şeklinde değişecek. Kurulun üye sayısı 13, daire sayısı 2 olacak. Kurula Adalet Bakanı başkanlık edecek ve Adalet Bakanlığı Müsteşarı da kurulun tabii üyesi olarak görev yapacak.

Madde 15: Kamu idareleri ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılacak.

Madde 16: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine uyum için anayasanın farklı maddelerinde bulunan bazı ibareler değiştirilecek ya da metinden çıkarılacak.

Madde 17: TBMM'nin bir sonraki seçimi ve cumhurbaşkanı seçimi, 3 Kasım 2019 tarihinde yapılacaktır.

Madde 18: "Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişkisi kesileceğine" dair hükmün kaldırılması, değişikliğin yayımı tarihinde; mevcut anayasada Bakanlar Kurulu, sıkıyönetim, tasarı, kanun hükmünde kararname, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ibarelerinin kaldırılmasına dair değişiklikler de TBMM ve cumhurbaşkanı seçimleri sonucunda cumhurbaşkanının görevi başladığı tarihte yürürlüğe girecek.

Peki ne anlama geliyor bu anayasa değişikliği ya da yeni oluşturulacak olan cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi?

- Daha önce de belirttiğim gibi değişen rejim değil hükümet etme sistemidir. Sistem değiştirilecek.
- Ülkeyi halk tarafından seçilmiş meşruiyetini yine halktan alan güçlü bir cumhurbaşkanı yönetecek. Başbakanlık kaldırılarak çift başlılığın önüne geçilecek.
- Hükümet modeli değişikliği ile birlikte millet iradesinin tecellisi daha da kuvvetlenecek.
- Bu sistemde hükümet krizi yaşanmayacak olası bir kriz durumunda tıkanıklığı halk çözecek.
- Cumhuriyet tarihimizde 1923'den 2002 yılına kadar ortalama 1.5 yılda bir yapılan seçimler artık 5 yılda bir yapılarak ülke istikrara kavuşacak kaoslar istikrarsızlıklar koalisyonlar son bulacak.
- Yeni sistemde; millet ile devlet arasında millet iradesini zedeleyecek hiçbir aracı olmayacak.
- Hiçbir vesayet unsuru ve düzeneği hayat bulamayacak.
- Hiçbir bürokratik tuzaklar, takozlar, zaptiyeler, oligarşik yapılar olmayacak. Böylece devlet kurumları ele geçirilebilir olmaktan kurtulacak ve iradesi bu topraklara ve milletine bağlı olmayan hiçbir kadro hareketi, şer odağı, ihanet şebekesi, gladyo örgütlenmeleri, derin veya paralel yapılar devlet aygıtında yaşam imkanı bulamayacak.
- Tek bayrak, tek vatan, tek millet ve tek devlet şiarıyla, kabına sığmayan Türkiye'nin, yeniden dirilişi, yeniden yükselişi gerçek olacak.
- Kuvvetler ayrımı daha keskin bir biçimde olacak ve doğrudan millete bağlı ve millete hesap veren ve millet tarafından denetlenen bir yapıya kavuşacak.
- Daha bağımsız ve tarafsız yargı oluşturulacak.
- Bürokrasi vesayeti son bulacak; çalışmayan yavaşlatan ya da engelleyen bürokrat gidecek. Hükümetlerle bürokrasi arasındaki zaman uyumsuzluğu ortadan kalkacak.

Cumhurbaşkanlığı sistemiyle daha kararlı daha istikrarlı da güçlü bir ülke haline geleceğimiz muhakkaktır. Kendi içinde istikrarı birliği başaracak olan Türkiye dünya mazlumlarına umut ümmete lider olma yolunda hızlı adımlarla yürüyüşüne devam edecektir.

TBMM tarafından çıkarılan ve cumhurbaşkanımız tarafından bugün onaylanan anayasa değişikliği ve cumhurbaşkanlığı sistemi, inşallah 16 nisanda da halkımız tarafından evet oylarıyla kabul edilerek hayırlara vesile olacaktır.

Hoş cakaalın.

Bir sonraki yazı başlığı:

İSTİKLAL, İSTİKBAL, İSTIKRAR İÇİN REFERANDUMDA "EVET"